

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII
KLASA I ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA

DZIAŁ I: U ŹRÓDEŁ WIARY

dopuszczający	- uczeń wyjaśni sens uczestnictwa w katechezie, jej owoce i nakładane przez nią zobowiązania- wymieni cechy wspólne dla wszystkich religii- wymieni cechy charakterystyczne współczesnych religii- wymieni religie monoteistyczne i politeistyczne- wykaże różnice między chrześcijaństwem, a innymi religiami- zdefiniuje pojęcia: historia zbawienia, objawienie- pamięta, że Bóg objawił się człowiekowi stopniowo- pamięta, że Chrystus założył Kościół i nim kieruje- pamięta, że katecheza jest wyjaśnieniem Bożego objawienia- pamięta, że Kościół to wszyscy ochrzczeni, których Głową jest Chrystus- zdefiniuje pojęcia: Chrystus Zbawiciel, Chrystus Odkupiciel, Chrystus Głowa Kościoła- wymieni najbardziej znane sekty działające w swoim środowisku i w Polsce- wymieni niebezpieczeństwa płynące z przyłączenia się do sekty
dostateczny	- uczeń określi wpływ wiary na postawę człowieka- wyjaśni fenomen religii- zdefiniuje pojęcia: „człowiek istotą religijną”- wyjaśni na czym polega obojętność religijna- wymieni społeczne implikacje wypływające z religii Wschodu (ezoteryzm, amulety, talizmany, astrologia ...)- scharakteryzuje podstawowe prawdy o buddyzmie, judaizmie, hinduizmie, islamie, chrześcijaństwie- omówi objawienie się Boga w dziejach ludzkości- wykaże zależność pełnego objawienia się Boga w Chrystusie od wydarzeń ST- wymieni argumenty św. Tomasza z Akwinu przemawiające za istnieniem Boga

	- wyjaśni wspólnotowy charakter Kościoła - określi rolę, jaką Kościół odgrywa w Polsce i w świecie - rozpozna sposób werbowania do sekty - omówi sposoby obrony przed zagrożeniami ze strony sekt - określi „grupę ryzyka” osób najbardziej podatnych na wstąpienie do sekty - uzasadni, że Chrystus jest założycielem i Głową Kościoła
dobry	- uczeń uzasadni swoje decyzje i wybory w aspekcie wiary - uzasadni potrzebę hierarchii wartości w życiu człowieka - scharakteryzuje swoją wiarę - scharakteryzuje siebie jako człowieka wierzącego - uzasadni dlaczego człowiek nie wierzący w Boga wierzy zawsze w „coś innego” - wskaże różnice między objawieniem pośrednim, a bezpośrednim - scharakteryzuje „dowody na istnienie Boga” - zinterpretuje teksty biblijne odsłaniające niewidzialnego Boga - scharakteryzuje rolę Chrystusa w historii ludzkości - krytycznie odnosi się do różnych form reklamy nowych ruchów religijnych w mediach
bardzo dobry	- uczeń określi własny system wartości - uzasadni, że religia jest istotnym czynnikiem duchowego rozwoju człowieka - przekonuje swoich kolegów o sensowności własnej postawy religijnej - poda przykłady, jak pomagać innym poznawać Boga - opisz, jak tworzy Kościół i jak inspiruje innych do tworzenia go we własnym środowisku
celujący	- uczeń prezentuje wobec kolegów postawę wiary w Boga - opisz, jak wyraża szacunek wobec ludzi manifestujących swoją wiarę - poda przykłady, jak prezentuje postawę krytyczną wobec fanatyzmu religijnego i obojętności religijnej - poszukuje własnych argumentów na istnienie Boga i prezentuje je klasie

DZIAŁ II: U ŹRÓDEŁ MORALNOŚCI CZŁOWIEKA WIERZĄCEGO

dopuszczający	- zdefiniuje pojęcie „godność osoby” - wymieni rodzaje godności przyrodzonej i nadprzyrodzonej - pamięta, że człowiek jest istotą rozumną, obrazem mądrości Boga - zdefiniuje pojęcia: wolność, odpowiedzialność, samowola - pamięta, że wolność jest wartością ogólnoludzką i darem Bożym - zdefiniuje pojęcia: moralność, intencja - wymieni źródła moralności (KKK 1750) - pamięta, że cel nie uświęca środków - wymieni czyny bezwzględnie niedozwolone ze względu na ich przedmiot (błźnierstwo, krzywoprzysięstwo, zabójstwo, cudzołóstwo) - wymieni podstawowe uczucia i je zdefiniuje - zdefiniuje pojęcia: sumienie jako głos Boga, sumienie osobiste, sumienie narodu - wyjaśni konieczność formacji sumienia - wymieni czynniki kształtujące oraz deformujące sumienie - wymieni zagrożenia płynące z deformacji sumień - wymieni normy i zasady moralne
dostateczny	- wymieni zadania wypływające z godności człowieka - uzasadni dlaczego godność człowieka ma podstawę w Bogu - wyjaśni, że wolność zakłada wolny wybór między dobrem i złem - wymieni skutki wolności nieodpowiedzialnej (samowoli) - opisz negatywny wpływ samowoli na moralność człowieka - wykaże różnicę między wolnością a samowolą - omówi źródła moralności - uzasadni, dlaczego niedopuszczalne jest czynienie zła, aby wyprowadzić z niego dobro - pamięta, że człowiek w swoim sumieniu powinien kierować się prawem moralnym - wykaże, że osąd sumienia pomaga poprawić się i wrócić do Boga - scharakteryzuje człowieka o prawidłowo uformowanym sumieniu - wskaże różnice między sumieniem uformowanym prawidłowo i

	nieprawidłowo - uzasadni konieczność przestrzegania norm i zasad moralnych
dobry	- uzasadni, dlaczego każdy człowiek ma prawo do poszanowania jego godności - wyjaśni, że godność stanowi źródło wartości - uzasadni, dlaczego każdy człowiek ma prawo do wolności - uzasadni, że wolność bez odpowiedzialności rodzi nieobliczalną samowolę - uzasadni, dlaczego uczuciami powinien kierować rozum - wyjaśni na czym polega osąd sumienia - wskaże zależność między wolnością, a oceną sumienia - dokona oceny moralnej czynów - uzasadni potrzebę stosowania norm i zasad moralnych w ludzkim życiu
bardzo dobry	- wykaże związek między godnością a urzeczywistnianiem wartości: prawdy, dobra, sprawiedliwości, wolności i odpowiedzialności - wyjaśni, kiedy uczucia są moralnie obojętne oraz kiedy są dobre albo złe - wykaże związek dobrze ukształtowanego sumienia z postępowaniem według norm i zasad moralnych - dokona wartościowania rozwiązań trudnych problemów w aspekcie moralnym - wskaże rozwiązania trudnych problemów zgodnie z zasadami i prawidłowo ukształtowanym sumieniem
celujący	- poda, jak inspiruje rówieśników do poszanowania godności własnej i innych - zgłębia samodzielnie naukę o moralności chrześcijańskiej i prezentuje ją w formie wykładu - poda przykłady, jak pomaga innym w dokonywaniu słuszych wyborów

DZIAŁ III: DROGOWSKAZY WIARY

dopuszczający	- wymieni przejawy Bożej miłości - wymieni najważniejsze wykroczenia przeciw pierwszemu przykazaniu - zdefiniuje pojęcie nadziei - wymieni grzechy przeciw nadziei - wymieni sposoby odpowiedzi na miłość Bożą

	- wymieni grzechy przeciw Bożej miłości - zdefiniuje pojęcia: cnoty ludzkie o cnoty kardynalne - wymieni cnoty kardynalne - wskaże przykłady ludzi, którzy przedstawili swe życie na lepsze - wymieni co pomaga, a co przeszkadza w doskonaleniu siebie
dostateczny	- pamięta, że wiara jest odpowiedzią na miłość Boga - wyjaśni, dlaczego źródłem wszelkich wypaczeń moralnych jest nieuznanie Boga - uzasadni potrzebę kierowania się w życiu nadzieją - wyjaśni istotę miłości Boga do człowieka i człowieka do Boga - wyjaśni istotę cnót kardynalnych i potrafi je scharakteryzować - uzasadni potrzebę pracy nad sobą i poda jej motywację - uzasadni potrzebę przemiany, dążenia do doskonałości
dobry	- umotywuje konieczność posłuszeństwa Bogu - uzasadni, że wiara jest odpowiedzią na miłość Boga - odróżni wiarę od bałwochwalstwa i dewocji - scharakteryzuje grzechy przeciwko nadziei - wyjaśni, na czym polega rola cnót kardynalnych w życiu człowieka
bardzo dobry	- dokona krytycznej oceny zachowań niezgodnych z wiarą - uzasadni, że zarówno rozpacz, jak i zuchwała ufność sprzeciwiają się cnotcie nadziei - opisz doświadczenie miłości Bożej we własnym życiu - opisz swój sposób wyrażania miłości do Boga - uzasadni, że cnoty kardynalne pełnią bardzo ważną rolę w ludzkim życiu
celujący	- poda przykłady, jak daje świadectwo wiary w Boga - opisz, jak pogłębia swoją wiarę w jedności ze wspólnotą Kościoła - poda przykłady i uzasadni dlaczego krytycznie odnosi się do zachowań sprzecznych z wiarą w Boga - wymieni sytuacje, gdy budzi nadzieję u innych w sytuacji trudnych doświadczeń

DZIAŁ IV: PROBLEMY MORALNOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

dopuszczający	- zdefiniuje pojęcie grzechu- potrafi rozpoznać grzech- pamięta treść 10 przykazań Bożych i rozumie ich istotę- wyjaśni wartość chrześcijańskich imion- wymieni argumenty za świętowaniem dnia Pańskiego- zdefiniuje pojęcie „rodziny” i „rodziny chrześcijańskiej”- wymieni obowiązki rodziców względem dzieci i dzieci względem rodziców- wymieni zagrożenia niszczące współczesną rodzinę- pamięta, że dawcą i panem życia jest Bóg- pamięta, że każdy człowiek ma prawo do życia i jego obrony- wymieni wykroczenia przeciw życiu- wymieni wykroczenie przeciw zdrowiu- wyjaśni istotę ludzkiej płciowości w ujęciu chrześcijańskim- pamięta, że czystość jest darem prowadzącym do Boga- wymieni zagrożenia przeciw czystości- zdefiniuje pojęcie prawdy- wskaże grzechy, których nośnikiem są środki masowego przekazu- poda definicję zazdrości i chciwości- wymieni grzechy główne- wymieni grzechy cudze- wymieni grzechy przeciw Duchowi Świętemu i rozumie ich istotę
dostateczny	- opisz istotę grzechu pierwotnego i grzechów uczynkowych- pamięta, że grzech jest zerwaniem przymierza z Bogiem i ludźmi- wymieni zagrożenia płynące z New Age- uzasadni, że imię Boże jest święte- opisz tradycyjne świętowanie niedzieli- uzasadni konieczność szacunku wobec rodziców- rozumie obowiązek poszanowania życia i zdrowia własnego i innych

	- uzasadni, że życie jest wielką wartością - wymieni różne formy czystości - wyjaśni, dlaczego czystość domaga się panowania nad sobą - wskaże teksty biblijne dotyczące pożądlivosti cielesnej - wyjaśni potrzebą wstydlivosti - wymieni czyny prowadzące do zniewolenia człowieka - uzasadni, że prawda jest podstawową wartością - wyjaśni istotę grzechów głównych - wyjaśni istotę grzechów cudzych - scharakteryzuje grzechy przeciw Duchowi Świętemu
dobry	- odróżni grzech śmiertelny od grzechu powszedniego - scharakteryzuje grzechy przeciw wierze - uzasadni, dlaczego niedziela jest świętym dniem chrześcijan - opisz właściwy model rodziny - scharakteryzuje wykroczenia przeciw życiu i zdrowiu - wyjaśni, dlaczego zachowanie czystości jest czynnikiem pozwalającym zachować integralność osoby - uzasadni wartość czystości przedmałżeńskiej - omówi zagrożenia wymierzone w czystość - uzasadni potrzebę zachowania intymności małżeńskiej - uzasadni potrzebę życia w prawdzie - omówi materię grzechów głównych i wyjaśni, dlaczego są one źródłem wszystkich pozostałych - uzasadni, że grzechy cudze są współudziałem w złu drugiego człowieka - uzasadni, dlaczego grzechy przeciw Duchowi Świętemu nie mogą być odpuszczone
bardzo dobry	- uzasadni, dlaczego grzech niszczy przyjaźń z Bogiem i drugim człowiekiem - uzasadni, dlaczego grzechy przeciw wierze niszczą wspólnotę Kościoła - wskaże związek między szabatem a niedzielą - zestaw wartości życia z innymi wartościami - uzasadni, dlaczego czystość jest darem uszczęśliwiającym ludzi i

	uwielbieniem Boga - uzasadni, dlaczego Kościół staje w obronie czystości i płciowości człowieka - uzasadni wartość zachowywania czystości - wykaże związek między czystością a cnotą umiarkowania - wyjaśni, na czym polega walka z pożądliwością cielesną - wykaże związek między panowaniem nad bogactwami materialnymi, a szacunkiem dla wymagań moralnych - uzasadni, że życie w prawdzie jest prawdziwą wolnością - opisz skutki grzechów głównych w rozwoju osobowym człowieka i w życiu społecznym - uzasadni, że grzech cudzy jest nośnikiem zła społecznego
celujący	- opisz wartość i zagrożenia ze strony badań naukowych dla życia, zdrowia i godności oraz podaj argumenty kiedy można z nich korzystać - scharakteryzuj działania propagujące czystość i ochronę ludzkiej płciowości - przygotuj referat na temat wartości czystości przedmałżeńskiej - opracuj i przeprowadź ankietę na temat czystości wśród młodzieży

DZIAŁ V: WIARA I MORLANOŚĆ SILNE DARAMI ŁASKI

dopuszczający	- wskaże kto, w jaki sposób, kiedy i gdzie celebrować liturgię - wymieni znaki i symbole liturgiczne - wymieni najważniejsze wydarzenia roku liturgicznego - wymieni siedem sakramentów - wymieni kto i jaki sposób udziela sakramentów wtajemniczenia - wymieni sakramenty uzdrowienia - wymieni sakramenty w służbie komunii - pamięta odpowiedź Maryi na zwiastowanie anielskie (Łk 1,38) i na słowa św. Elżbiety (Łk 1,45) - wymieni elementy liturgii słowa - wymieni podstawowe funkcje liturgiczne - wymieni elementy liturgii eucharystycznej - wymieni inne określenia Eucharystii

	- wymieni owoce Komunii św.
dostateczny	- opisz poszczególne elementy liturgii słowa i wykonywane funkcje - wyjaśni słowa i gesty stosowane w liturgii - poda argumenty, że udział w liturgii jednoczy i umacnia wspólnotę Kościoła - wyjaśni istotę sakramentów wtajemniczenia i wymieni ich owoce - poda formę i treść sakramentów w służbie wspólnoty Kościoła - poda, kto i w jaki sposób sprawuje te sakramenty - wyjaśni istotę liturgii słowa - poda nazwę ksiąg liturgicznych - wyjaśni istotę Ofiary Chrystusa i naszego w niej udziału - wymieni warunki przystąpienia do Komunii św.
dobry	- wyróżni udział Boga i człowieka w liturgii - scharakteryzuje znaki i symbole liturgiczne - opisz, na czym polega przygotowanie do przyjęcia poszczególnych sakramentów - poda formę i treść sakramentów uzdrowienia - poda, kto i w jaki sposób sprawuje sakramenty uzdrowienia - scharakteryzuje skutki sakramentów uzdrowienia - wyjaśni nazwę sakramentu święceń - omówi skutki sakramentu małżeństwa - omówi istotne elementy powołania - opisz poszczególne części liturgii eucharystycznej - scharakteryzuje owoce Komunii św. - wyjaśni, że Komunia św. jest zadatkiem przyszłej chwały
bardzo dobry	- uzasadni, że dzieło Chrystusa w liturgii ma charakter sakramentalny - uzasadni, że Chrystus poprzez sakramenty wtajemniczenia tworzy wspólnotę - uzasadni, że sakramenty uzdrowienia budują jedność w Kościele - umiejscowi małżeństwo w perspektywie królestwa Bożego - uzasadni, że sakramenty kapłaństwa i małżeństwa budują i umacniają wspólnotę Kościoła

	- przygotuje liturgię słowa - uzasadni, że słowo Boże buduje Kościół - uzasadni potrzebę częstej Komunii św.
celujący	- prezentuje przed klasą przesłanie liturgii, w których brał udział - czynnie angażuje się w przygotowanie liturgii słowa - wskaże sposoby angażowania się w działania na rzecz ubogich w swoim środowisku

DZIAŁ VI: URZECZYWISTNIANIE WIARY W ŻYCIU I W LITURGII KOŚCIOŁA

dopuszczający	- pamięta, że rok liturgiczny streszcza całą historię zbawienia - wymieni nazwy okresów roku liturgicznego - poda święta streszczające ważniejsze fakty z historii zbawienia - wymieni regionalne tradycje co do obchodu świąt Bożego Narodzenia - wymieni podstawowe wartości - wymieni, kto jest dla niego wzorem osobowym - wyjaśni istotę Wielkiego Postu - wymieni najważniejsze wydarzenia związane z męką, śmiercią i zmartwychwstaniem Chrystusa - wymieni najważniejsze święta roku liturgicznego i poda ich daty
dostateczny	- wskaże teksty biblijne wspominające czas oczekiwania na przyjście Chrystusa - opisz, postawę Maryi oczekującej na narodziny Jezusa - wyjaśni istotę Adwentu - określ istotę świąt Bożego Narodzenia - wskaże teksty biblijne mówiące o Betlejem i Bożym Narodzeniu - wskaże teksty biblijne ukazujące piękno stworzenia - opisz godny naśladowania wzór osobowy - wymieni motywy nawrócenia - pamięta, że Wielkanoc jest największym świętem chrześcijan - poda tradycje związane ze świętami roku liturgicznego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na święto patronalne swojej parafii
dobry	- omówi historię zbawienia i jej streszczenie w poszczególnych okresach roku

	liturgicznego - opíše tradycje lokalne związane z Adwentem - opíše sytuację, kiedy sam był wzorem dla innych, przychodząc im z pomocą - wskaże źródła biblijne wzywające do poprawy - uzasadnia potrzebę nieustannego nawracania się - opíše wydarzenia paschalne
bardzo dobry	- prawidłowo korzysta z plansz ze schematem budowy roku liturgicznego - powiąże treści wybranych świąt z wydarzeniami z historii zbawienia - zinterpretuje teksty biblijne o Bożym Narodzeniu - przyporządkuje wydarzenia z życia Chrystusa do liturgii trzech dni paschalnych - uzasadni potrzebę świętowania - opíše charakter poszczególnych świąt i odniesie je do wydarzeń biblijnych
celujący	- czynnie uczestniczy w przygotowaniu spotkania wigilijnego w klasie i w szkole - włącza się w przygotowanie inscenizacji bożonarodzeniowej - wykonuje prace plastyczne na rzecz salki katechetycznej i szkoły - aktywnie uczestniczy w szkolnych rekolekcjach wielkopostnych - angażuje się w ich przygotowanie i przebieg - przygotowuje sprawozdanie z wybranego święta w parafii

DZIAŁ VII: DROGI DO ŻYCIA Z CHRYSYTEM

dopuszczający	- wymieni wartości judaizmu (ST ze szczególnym uwzględnieniem Tory, Talmud, Midrasz) - poda czas kształtowania się religii islamu - rozróżni istotne elementy islamu (zachowanie, styl bycia wyznawców) - wymieni nazwy najważniejszych zakonów w Europie - wymieni nazwy zakonów zasłużonych dla kultury - rozumie, że szkolnictwo i piśmiennictwo jest owocem działalności zakonów - poda datę chrztu Polski - wymieni uniwersytety średniowiecznej Europy

	- zdefiniuje pojęcia: oświecenie, rozum
dostateczny	- pamięta, że chrześcijaństwo ma swój początek w judaizmie - rozróżni etapy rozwoju życia zakonnego - wymieni nazwy wspólnot zakonnych obecnych w jego środowisku - rozumie potrzebę chrztu Polski w wymiarze duchowym, politycznym i kulturowym - wymieni istotne elementy filozofii św. Augustyna i św. Tomasza z Akwinu - opíše rolę Kościoła w obronie polskości podczas zaborów
dobry	- wyjaśni, na czym polega dialog międzyreligijny - wyjaśni, czym jest Stary Testament dla katolików - wymieni wartości islamu i rozumie jego istotę - określi, na czym polega zagrożenie dla kultury europejskiej i chrześcijaństwa ze strony islamu - scharakteryzuje reguły zakonne - wymieni działania podejmowane przez zgromadzenia zakonne na przestrzeni dziejów - wymieni zgromadzenia zajmujące się szkolnictwem współcześnie - wymieni pierwsze biskupstwa i pierwszych biskupów polskich - wyjaśni związek nauki i wiary - scharakteryzuje postawę patriotyzmu (Polak-katolik)
bardzo dobry	- wyjaśni relację chrześcijan do narodu wybranego - scharakteryzuje cechy wspólne judaizmu i chrześcijaństwa - dokona wartościowania dotyczącego postaw i zachowań w religii muzułmańskiej i chrześcijaństwie - uzasadni potrzebę istnienia wspólnot zakonnych - opíše wkład zakonów w kulturę europejską i polską - wskaże zasługi zakonów w dziedzinie szkolnictwa - scharakteryzuje wspólne elementy życia religijno-państwowego - scharakteryzuje filozofię św. Augustyna i św. Tomasza z Akwinu
celujący	- przygotowuje i prezentuje klasie referat na temat wybranej religii - opracowuje materiały (w dowolnej formie) na temat zgromadzenia zakonnego działającego w jego środowisku

